

CRONICA VIETII ȘTIINȚIFICE

**CONCEPȚIA P.C.R. CU PRIVIRE LA ÎNSEMNĂTATEA ISTORICĂ
A UNITĂȚII DE ACȚIUNE A CLASEI MUNCITOARE,
A TUTUROR FORȚELOR PROGRESISTE ÎN LUPTA
PENTRU BARAREA FASCISMULUI ȘI RĂZBOIULUI,
PENTRU VICTORIA REVOLUȚIEI ȘI CONSTRUCȚIEI SOCIALISMULUI.
CONCEPȚIA TOVARAŞULUI NICOLAE CEAUȘESCU
CU PRIVIRE LA ROLUL DETERMINANT AL UNITĂȚII
FORȚELOR DEMOCRATICE, ANTIIMPERIALISTE ÎN LUPTA
PENTRU PROGRES ȘI CIVILIZAȚIE,
PENTRU APĂRAREA INDEPENDENȚEI,
LIBERTĂȚII ȘI VIETII POPOARELOR**

— Sesiune științifică națională — 30 aprilie 1984

La Ateneul Român din București, în ziua de 30 aprilie ,a.c., a avut loc sesiunea științifică națională cu tema „Concepția P.C.R. cu privire la însemnatatea istorică a unității de acțiune a clasei muncitoare, a tuturor forțelor progresiste în lupta pentru bararea fascismului și războiului, pentru victoria revoluției și construcției socialismului. Concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la rolul determinant al unității forțelor democratice, antiimperialiste în lupta pentru progres și civilizație, pentru apărarea independenței, libertății și vietii popoarelor”.

Au participat membri și membri supleanți ai Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al partidului, membri ai C. C. al P.C.R., ai guvernului, reprezentanți ai unor instituții centrale, organizații de masă și obștești, vechi militanți ai mișcării muncitorești din țara noastră, oameni ai muncii din întreprinderi bucureștene, academicieni, profesori, cercetători, studenți.

În comunicarea *Rolul Partidului Comunist Român în unitate și ridicarea la luptă a forțelor înaintate ale societății pentru apărarea intereselor fundamentale ale poporului român — pentru construirea societății sociale multi-lateral dezvoltate în România*, prezentată de tovarășul Dumitru Popescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., rector al Academiei „Ștefan Gheorghiu”, este evidențiat faptul că, în ansamblul forțelor largi ale opoziției din anii premergători celui de-al doilea război mondial, cea mai completă, temeinică și acută concepție anti-fascistă a avut-o partidul comunist.

În tabloul sumbru și contradictoriu a epocii — se arată în comunicare — Partidul Comunist Român constituia singurul nucleu de împotrivire disciplinat, dispunind de structuri conspirative bine articulate, dominat de impulsul dăuririi pînă la jertfă. Un partid cu o teorie social-politică închegată, explicându-și istoria pe baza determinismului obiectiv.

Relevindu-se valoarea deosebită a realizării, în primăvara lui '44, a colaborării comuniștilor și social-democraților în Frontul Unic Muncitoresc, nucleul marii mișcări democratice, patriotice, antifasciste naționale care a răsturnat dictatura militaro-fascistă și a asigurat victoria insurecției, în comunicare se subliniază că partidului comunist îi revenea datoria de a suporta pe umerii săi principala presiune a marilor imperiative naționale.

În imprejurări atât de dramatice partidul comunist a devenit prin clarvizuirea luptătorilor săi, prin perseverența și mobilitatea acțiunii, prin spiritul de sacrificiu și, mai presus, prin faptul că s-a situat în cursul necesar, obiectiv al istoriei — inima naționii române.

Partidul Comunist Român s-a constituit în fața marii echipi antifasciste mondale drept garant al participării României, cu toate brațele înarmate și tot potențialul economic, la infringerea mașinii de război germane. Iar în fața poporului român — ca stat major al refacerii, înnoiri, democratizării și, la un termen foarte apropiat, al revoluției sociale. Cucerirea întregii puteri

economice și politice trebuia să găsească proletariatul unit, perfect organizat, deplin edificat asupra a ceea ce avea de făcut, hotărît să-și asume principala povară a efortului ce începea: ridicarea țării din ruină și așezarea societății pe baze noi, diametral opuse celor de pînă atunci.

Carta socialismului românesc, programul partidului, definind ea tel central evoluția României pe toate planurile civilizației moderne, o prezență demnă, activă și eficientă în areopagul națiunilor, a fost însușită într-un glas de întreaga națiune.

În comunicarea *Concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la necesitatea istorică a unității clasei muncitoare, făurirea Frontului Unit Muncitoresc — etapă importantă în luptă pentru cucerirea puterii politice, în crearea unității organizatorice și politice a clasei muncitoare, pentru transformarea revoluționară a societății*, prezentată de tovarășul **Emil Bohu**, membru al Comitetului Politic Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., se spune: De pe treptele dezvoltării economico-sociale pe care ne aflăm astăzi — în anul gloriosului jubileu al revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, în plină operă de edificare a societății sociale multilateral dezvoltate, apare cu toată claritatea, în adevărată ei profunzime, justitia concepției tovarășului Nicolae Ceaușescu referitoare la necesitatea fundamentală a unității clasei muncitoare.

Trăsătura definitorie a acestei concepții a tovarășului Nicolae Ceaușescu o constituie îmbinarea armonioasă, organică, a profundei sale gîndiri teoretice, de o extraordinară fertilitate și cuprindere, îmbrățișind întreaga problematică a revoluției și construcției socialiste, cu izvorul nepieritor, sursă inexplorabilă de idei și învățămînte oferite generos de însăși luptă revoluționară, de activitatea sa practică pilduitoare pentru înfăptuirea unității de acțiune a clasei muncitoare în focul căreia s-a avințat, dirz, încă din fragedă tinerețe animat de cele mai noi idealuri umaniste, de o adincă dragoste față de cei mulți, de poporul din rîndul căruia s-a ridicat.

Crearea Comitetului Național Antifascist, în 1933, a constituit un pas deosebit de important pe calea înfăptuirii unității de acțiune a clasei muncitoare, a făuririi frontului comun de luptă în vederea barării ascensiunii fascismului. Opțiunea făcută de Comitetul Central al Partidului Comunist prin desemnarea tovarășului Nicolae Ceaușescu în conducerea Comitetului Național Antifascist se întemela pe poziția profund patriotică, curajul și dirzenia să dovedite cu prisosință în

acțiunile de apărare a muncitorilor greviști arestați.

Frontul Unit Muncitoresc, creat la 18 aprilie 1944, a constituit nucleul în jurul căruia au început să graviteze și celelalte forțe politice interesate în înălțarea dictaturii militaro-fasciste, scoaterea țării din război, revenirea la un regim democratic și redobândirea independenței, salvarea României de la dezastrul național.

Înfăptuirea unității politice și organizatorice a clasei noastre muncitoare în februarie 1948 a reprezentat un moment deosebit de important în afirmarea rolului conducerător al acesteia, în întărirea forței și prestigiului ei politic.

Un moment istoric, cu profunde rezonanțe în planul afirmării puternice a rolului conducerător al partidului nostru comunist, care a imprimat valențe superioare unității moral-politice dintre partid și popor și a inaugurat o epocă nouă, distinctă în dezvoltarea patriei noastre socialiste, l-a constituit Congresul al IX-lea. Alegerea în fruntea partidului a tovarășului Nicolae Ceaușescu, strălucit gînditor politic și cîtezător conducerător revoluționar, promotor al acțiunii novatoare în toate domeniile vieții economice și sociale, al unui nou stil de muncă și conducedere, inspirat din viață, din cerințele strîngente de progres ale propriului nostru popor, a constituit un act politic de covîrșitoare însemnatate pentru destinele națiunii noastre.

Întregul lanț al evenimentelor istoriei noastre moderne este caracterizat prin prezența activă a maselor, conșiente că pot influența cursul evenimentelor în sensul aspirațiilor și dorințelor sale, relevă în comunicarea sa — *Marile manifestații și demonstrații politice organizate de Partidul Comunist Român împotriva fascismului și războiului, pentru apărarea independenței și integrității țării — tovarășul Ion Popescu-Puțuri*, membru al C.C. al P.C.R., directorul Institutului de studii istorice și social-politice de pe lingă C.C. al P.C.R.

Vorbitorul a arătat că, încă de la intrarea sa în arena vieții social-politice a țării, partidul clasei muncitoare, făurit în 1893, a ținut seama de experiența istorică a poporului, s-a identificat cu interesele și aspirațiile fundamentale ale poporului, în primul rînd cu unitatea și independența sa, pe care le-a apărat și le-a susținut cu toată puterea,

În comunicare este înfățisat, apoi, pe larg rolul deosebit de important al Partidului Comunist Român în ridicarea maselor, a poporului la rezistență împotriva războiului, a revansismului german, creind, în iunie 1933, Comitetul Național Antifascist, organizație de preîmpinare a pericolului hitlerist, deschisă tuturor patrioților români,

indiferent de clasa socială, de partid politic. Marile manifestații și demonstrații politice împotriva fascismului din anii 1935-1939 reprezintă tocmai expresia acestei orientări. Prin caracterul lor democratic, antifascist, aceste manifestații au avut o mare semnificație politică, demonstrând că masa mare a poporului respingea hitlerismul și mai ales pretențiile acestuia de a revizui frontierele țării, de a lovi în independența României.

Momentul culminant al manifestațiilor și demonstrațiilor antifasciste l-a constituit, după cum se stie, marcia demonstrație de la 1 Mai 1939, prin care poporul român și-a afirmat poziția sa antihitleristă, a fost un semnal de alarmă cu valoare internațională privind accentuarea pericolului hitlerist și aparierea declanșării marii conflagrații.

Că și în trecut, în zilele noastre, cind pericolul războiului se amplifică zi de zi, amenințând nu numai pacea, ci și existența omenirii, poporul nostru, prin marile sale manifestații pentru pace insuflătate de însuși președintele țării, dovedește încă o dată adinca să înțeleagă politică, pe care o intruchipează președintele Nicolae Ceaușescu prin întreaga sa activitate.

În comunicarea *Formele și modalitățile folosite de P.C.R. pentru unirea tuturor forțelor sociale, democratice și progresiste, care se opuneau fascismului și războiului, pentru apărarea independenței și integrității țării prezentată de tovarășul Manea Mănescu*, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Stat, se spune: Partidul Comunist Român are marele merit de a fi sesizat cel dintâi adeverătoarele dimensiuni ale pericolului pe care îl constituia fascismul pentru libertatea poporului român, pentru independența și suveranitatea României. Cursul obiectiv al istoriei a determinat elaborarea strategiei și tacticii partidului nostru, stabilirea formelor și metodelor de acțiune pe baza analizei riguroase a evenimentelor interne și internaționale. Pornind de la dezideratele sociale și naționale ale dezvoltării societății românești în această perioadă, partidul communist a fundamentat cele mai adecvate căi și mijloace de acțiune, în scopul întăririi continue a unității clasei muncitoare, a polarizării țărănimii, intelectualității, a întregului popor în lupta pentru apărarea statului național unitar, a independenței și integrității României.

O strălucită mărturie a afirmării unității de luptă a claselor muncitoare, a tuturor forțelor revoluționare, patriotice, democratice și antifasciste o reprezintă marile demonstrații de la 1 Mai 1939 din București și din alte centre ale țării.

În perioada ce a urmat, partidul communist și-a adaptat strategia și tactica, formele și modalitățile de luptă la noile condiții ale agresiunii hitleriste.

Așa cum arată Japtelele istorice, creaerea, în aprilie 1944, a Frontului Unic Muncitoresc între Partidul Comunist Român și Partidul Social-Democrat a reprezentat factorul fundamental în jurul căruia s-a putut clădi un sistem de alianțe politice viabil și eficient, cu participarea activă a tuturor forțelor democratice, patriotice și antifasciste ale întregului popor, în vederea asaltului decisiv ce avea să se dea împotriva dictaturii militaro-fasciste și a dominației Germaniei naziste, prin actul istoric de la 23 August 1944.

Marea biruință din august 1944 a creat condițiile înaintării neabătute a României pe calea socialismului, progresului și civilizației. În anii noii orânduiri, cu deosebire după cel de-al IX-lea Congres, partidul a acționat hotărât, ca centru vital al națiunii noastre, în edificarea societății sociale multilateral dezvoltate.

Tovarășul Petre Enache, membru supleant al Comitetului Politic Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., a prezentat comunicarea *Tineretul — detașament revoluționar activ antifascist, forță transformatoare în edificarea noii orânduirii sociale din patria noastră*. În comunicare se spune: Partidul Comunist Român s-a preocupat încă de la începuturile activității sale de educarea tinerilor patriei, fără deosebire de naționalitate, în spiritul luptei și jertfei pentru construirea unei societăți mai drepte și mai bune, pentru înfăptuirea dezideratelor naționale și sociale ale poporului român.

Partea componentă a frontului de luptă antifascist, Uniunea Tineretului Comunist — și, prin ea, întreg tineretul democrat, patriotic al țării — s-a manifestat și afirmat ca un viguros detașament revoluționar al luptei antifasciste, animat de idealurile moștenite din străbuni, cultivate și ridicate pe o nouă treaptă de partidul revoluționar al claselor noastre muncitoare.

Sesizind gravitatea pericolului fascismului și războiului pentru suveranitatea, integritatea și independența României, tineretul democratic și progresist, urmând orientările politice ale P.C.R. s-a angajat în marea bătălie pentru salvarea țării.

Acestui imperativ major i s-a circumscris activitatea rodnică a Comitetului Național Antifascist, organizație democratică creată de partidul comunist în iunie 1933, ca și manifestarea activă a tinerelor generații. În cadrul Comitetului Național Antifascist al Tineretului, Frontului Studențesc Democrat, Frontului tineretului pentru pace și al altor organizații democratice și patriotice de tineret.

Ampla și profunda mișcare antifascistă din România detașază în prim plan personalitatea proeminentă a militantului revoluționar și patriotului inflăcărat, tovarășul Nicolae Ceaușescu, desemnat de Partidul Comunist Român să facă parte din conducerea Comitetului Național Antifascist, ca reprezentant al tineretului revoluționar.

Un moment profund reprezentativ, care pune în lumină, pentru memoria istoriei, marile calități de organizator și conducător politic, spiritul de profund patriotism revoluționar al tovarășului Nicolae Ceaușescu îl constituie participarea sa cu înaltă dăruire revoluționară și energie, cu o rară capacitate de convingere și organizare a maselor populare, la pregătirea și organizarea marii demonstrații antifasciste patriotice de la 1 Mai 1939, continuare firească a luptelor unite ale muncitorilor pentru dreptate socială și libertate națională, a hotărîrii poporului român de a se opune fascismului și politicii sale războinice, de a apăra independența și integritatea României.

Este relevat apoi aportul entuziasmat al tineretului, în fruntea căruia s-a aflat și de această dată tovarășul Nicolae Ceaușescu în noua etapă din istoria țării, marcată de glorioasa revoluție de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă din august 1944.

În comunicare se arată că tineretul României, organic integrat eforturilor poporului român de construire a societății sociale multilateral dezvoltate, se manifestă, totodată, ca o forță dinamică și responsabilă în susținerea politicii externe a partidului și statului nostru.

În comunicare *Participarea oamenilor de știință, artă și cultură la lupta întregului popor împotriva fascismului și războiului, pentru progres și civilizație, pentru construcția noii orânduirii sociale în România*, prezentată de tovarășul Ion Ursu membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim-vicepreședinte al Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie, se arată că marile manifestații patriotice, antifasciste și antirăzboinice de la 1 Mai 1939 au dat o puternică expresie voinei de libertate și demnitate, independentă și suveranitate națională a poporului nostru, constituindu-se într-o elocventă demonstrație a capacitatii Partidului Comunist Român de a realiza o largăalianță a tuturor forțelor antifasciste, de a sesiza pericolul iminent al războiului și de a organiza, atunci, ca și azi, lupta pentru pace a maselor largi populare. Această irezistibilă apropiere în conștiința noastră a planurilor istorice — se subliniază în comunicare — are loc sub semnul unificator al aceleiași personalități determinante, de uriaș influență asupra destinului Români-

ei, factor dinamizator și mobilizator, atunci, ca și acum, al luptei întregului popor împotriva fascismului și războiului, pentru progres și civilizație, pentru făurirea și perfecționarea necontenită a noii orânduirii sociale în patria noastră, pentru pace în lume — tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România. Totodată, clasa muncitoare, intelectualitatea României sociale adue, la aceste aniversări, un deosebit omagiu tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, eminent om de știință și personalitate politică de largă recunoaștere și prețuire internațională, care, împreună cu iubul conducerii al partidului nostru, s-a afirmat în viața politică a țării ca o neînfricată luptătoare împotriva fascismului pentru dreptate socială și libertate, pentru pace.

Evidențiindu-se meritul istoric al Partidului Comunist Român de a fi avertizat cel dintii asupra primejdiei fasciste și de a fi chemat la luptă energetică și consecventă împotriva acestei ideologii nefaste și a grupărilor politice care o promovau, în comunicare se arată că intelectualitatea românească a răspuns cu convingere și vigoare la acest apel de însemnatate istorică.

Năzuințele de pace și progres ale întregului nostru popor, ca și ale muncitorilor, țărănilor, intelectualilor — se spune în continuare — s-au realizat prin revoluția de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, organizată și condusă de Partidul Comunist Român, aflat în fruntea celei mai largi coaliții de forțe sociale-politice din istoria țării.

O eră nouă în istoria științei, artei și culturii românești a fost inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului, care a deschis larg calea înaintării accelerate a țării spre făurirea programatică a societății sociale multilateral dezvoltate, spre comunism.

Concepția Partidului Comunist Român, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, cu privire la realizarea unității forțelor democratice, progresiste, antiimperialiste — condiție esențială pentru victoria cauzei progresului, independenței naționale, păcii și securității mondiale, comunicare prezentată de tovarășul Ion Stolăni, membru supleant al Comitetului Politic Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., relevă că ideea-forță a marii manifestații din București de la 1 Mai 1939 a constituit-o unitatea de acțiune a celor ce muncesc din țara noastră, unitatea de acțiune a tuturor forțelor antifasciste pe plan internațional. Tovarășul Nicolae Ceaușescu și-a relevat și în aceste imprefurări una din trăsăturile esențiale ale gândirii și vieții

sale și anume convingerea neclintită că unitatea de acțiune înzecște forța maselor populare, constituie chezașia succesului luptei revoluționare.

Unitatea și solidaritatea militantă cu toate forțele democratice și progresiste, cu popoarele de pretutindeni, spiritul internaționalist – care au marcat, de fiecare dată, sărbătorirea zilei de 1 Mai în România – constituie o caracteristică definitorie a politicilor promovate, de-a lungul anilor, de mișcarea muncitorească, socialistă și democratică din țara noastră, de Partidul Comunist Român.

După înfăptuirea revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă de la 23 August 1944, în anii construcției noile orînduri, și îndeosebi după Congresul al IX-lea, politica P.C.R. de colaborare și solidaritate internațională s-a ridicat pe o treaptă mai înaltă, calitativ, superioară.

O expresie pregnantă a viabilității concepției Partidului Comunist Român a tovarășului Nicolae Ceaușescu, cu privire la solidaritatea și colaborarea internațională în epoca noastră o reprezentă amplarea și dinamismul relațiilor externe ale partidului și statului nostru.

Idea apărării păcii, a întăriri solidarității și conlucrării în luptă împotriva stărilor de lucruri anarcnice din epoca noastră, a politicii de înarmări, de forță și dominatie, străbate ca un fir roșu strâlcitele inițiative, acțiuni, mesaje de pace, în Europa și în întreaga lume, ale președintelui Nicolae Ceaușescu. Întreaga activitate internațională a României socialești.

Tovarășul Nicolae Constantin, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., președinte Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor a prezentat comunicarea *Unitatea oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a întregului popor în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, garanție a victoriei socialismului în România*. În comunicare se spune: Drumul de luptă al muncitorilor români, al poporului român pentru libertate națională și socială, pentru independență și suveranitate, pentru progres social, pentru salvagardarea țării de spectrul fascismului și războiului, prin unirea tuturor forțelor înaintate, progresiste ale societății românești, în frunte cu clasa muncitoare

și partidul ei comunist, înscrise numeroase momente istorice glorioase. Printre acestea, un loc de primă mărime îl are uriașa demonstrație muncitorească ce a avut loc, în urmă cu 45 de ani, la 1 Mai și în organizarea căreia un rol deosebit a revenit tovarășului Nicolae Ceaușescu, care și-a ilustrat personalitatea militantă, revoluționară, calitățile organizatorice și politice.

Evenimentele de la 1 Mai 1939 – se subliniază în comunicare – au pus încă o dată cu putere în evidență înaltul spirit de luptă și de combativitate revoluționară al clasei noastre muncitoare, capacitatea partidului comunist de a defini telurile luptei și ciblele de înfăptuire a acestora, de a uni energiile clasei muncitoare, ale întregului popor, în vederea apărării supreme a patriei. Experiența românească în realizarea unității de acțiune a clasei muncitoare, organizarea și conducerea de către P.C.R. a forțelor naționale patriotice și democratice în înfăptuirea revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă din august 1944, apoi realizarea unității mișcării sindicale, precum și a unității totale a clasei muncitoare în cadrul Partidului Comunist Român, au demonstrat strategia originală a Partidului Comunist Român cu privire la înaintarea țării spre socialism.

În acest moment, cind partidul, clasa muncitoare, țara întrăgă aniversează și pun în lumină semnificațiile deosebite ale marilor manifestații muncitorești de la 1 Mai 1939, ale înfăptuirii Frontului Unic Muncitoresc în primăvara lui 1944, clasa muncitoare, întregul nostru popor se înfățișează mai puternic unite caoricind în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu. În conștiința clasei muncitoare, a tărânilor, intelectualității, a întregului popor, personalitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu este asociată organic cu tot ceea ce reprezintă tabloul României socialești de astăzi, al celor mai mari împliniri pe calea progresului economic și social al țării, înaltul prestigiu internațional al României.

La încheierea lucrărilor, participanții la sesiunea științifică națională au adoptat, într-o atmosferă insuflată, de vibrant patriotism, textul telegramei adresate tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președinte Republicii Socialiste România.

POPULAȚIE ȘI DEZVOLTARE SOCIALĂ

— Simpozion științific interjudețean, Tîrgu Mureș, martie 1984

Dedicată Conferinței Mondiale a Populației, Mexic 1984, manifestarea de la

Tîrgu Mureș, organizată de Comitetul județean Mureș al P.C.R., în colaborare cu Comi-

sia Națională de Demografie, Academia de Științe Sociale și Politice și alți factori de specialitate, s-a bucurat de o prestigioasă participare a numeroși invitați din București și din județele litorale, cadre didactice universitare, cercetători științifici, specialiști din diverse domenii de activitate implicați organic în problematica complexă a temei supuse dezbaterei.

Simpozionul și-a subordonat tematica sarcinilor ce decurg din hotărîrea Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român de a dezbaté în fiecare județ problemele legate de creșterea natalității, sporirea atenției organelor locale ale puterii de stat asupra problemelor care privesc familia, perfectionarea activității unităților medico-sanitare în vederea creșterii continue a sporului natural al populației, pentru ridicarea stării de sănătate a tuturor cetățenilor.

Reuniunea, desfășurată într-o ședință plenară și în cele trei secții: I *Demografia socio-economică*, II *Probleme teoretice și metodologice ale demografiei*, și III *Demografie istorică*, a oferit cadrul pentru susținerea unui număr de peste 40 de comunicări care au pus în evidență complexitatea unei problematici și tematici de cea mai mare însemnatate și actualitate în spiritul orientărilor stabilite în documentele de partid și de stat, în cuvintările secretarului general al partidului. În ședința plenară au fost prezentate comunicările: *Politica demografică a Partidului Comunist Român și aplicarea ei în județul Mureș* (Nicolae Vereș, prim-secretar al Comitetului județean Mureș al P.C.R.) și *Populația României și unele tendințe demografice mondiale* (dr. Olimpia Solomonescu, președinte al Comisiei Naționale de Demografie). Prima dintre comunicări a reliefat în mod pertinent unele particularități ale evoluției demografice în județul Mureș raportate la contextul demografic național, subliniindu-se însemnatatea și implicațiile pe care populația, forța de muncă le execută în sfera dezvoltării economico-sociale. Referatul a evidențiat preocuparea permanentă a Comitetului județean Mureș al P.C.R. de a investiga complexele probleme pe care populația le ridică în dinamica dezvoltării sale, caracteristicile cantitative și calitative ale acesteia, tendințele de evoluție a fenomenelor demografice în contextul general social-economic, a căror cunoaștere este indispensabilă acțiunii sociale, potențând valențele și eficacitatea decizilor elaborate.

În cea de a doua comunicare a fost efectuată o avizată analiză a evoluției populației României în perioada postbelică fiind surprinse caracteristicile dominante ale acestui proces, amplele modificări în structura

demeoeconomică, creșterea populației țării în lumina prognozelor, pînă la sfîrșitul acestui deceniu. Totodată, au fost subliniate măsurile ce se impun ca urmare a concluziilor ședinței Comitetului Politic Executiv: în primul rînd intensificarea educației familiiale, reducerea avorturilor, îmbunătățirea asistenței sanitare, pentru a asigura și pe această cale un ritm convenabil de creștere a natalității, de menținere a unui spor natural corespunzător al populației. În partea a doua a comunicării au fost abordate unele tendințe demografice pe plan mondial, evidențindu-se că într-o lume a interdependențelor, problemele populației au devenit probleme globale ce trebuie analizate în contextul dezvoltării, a creșterii forțelor de producție și în strînsă legătură cu condițiile concrete din fiecare țară. Subliniindu-se variațiile regionale considerabile pe care ritmul de creștere a populației îl cunoaște, se conchide că în ultimă analiză problemele populației sunt problemele dezvoltării, ale creșterii forțelor de producție, ale modernizării economiei, ale creșterii nivelului de trai material și spiritual, ale reducerii decalajelor dintre țările bogate și cele sărace, ale reducerii cheltuielilor pentru înarmare și reconversiunea acestor fonduri în scopul soluționării unor probleme economice și sociale, cu care sunt confruntate astăzi majoritatea statelor lumii.

În cadrul celor trei secțiuni, comunicările au dezbatut o vastă și diversificată problematică, reușind să surprindă complexitatea fenomenelor demografice, impactul acestora asupra întregii evoluții social-economice. De altfel, nu poate fi imaginat un domeniu al social-economicului în care să nu apară, într-o formă sau altă, variabilele demografice, finalitatea oricărei activități vizând omul cu multiplele sale nevoi materiale și spirituale.

O atenție deosebită s-a acordat în comunicările prezentate analizei structurii demografice în raport cu necesarul forței de muncă, mutațiile survenite ca urmare a unor profunde prefaceri socio-economice, mobilitatea spațială a populației (Susana Gálpălă, Eugen Trimbităș, Aurel Ursache, Dănilă Kovács, Florin Ciotea).

Interdependența dintre resursele umane și dezvoltarea socială (Ștefan Costea) precum și impactul proiectelor de dezvoltare regională asupra evoluției demografice (Florin Lăzărescu) au fost analizate din perspectiva mutațiilor complexe, reclamate de etapele viitoare, subliniindu-se în context oportunitatea cercetărilor interdisciplinare în vederea elaborării unor decizii judicioase.

Necesitatea abordării diferențiate a complexelor fenomene demoeconomice și demosociale, avindu-se permanent în vedere carac-

teristicile demografice fundamentale cum sunt sexul, cu privire specială asupra subpopulației feminine (Maria Bradea, Alexandru Lazar și vîrstă (Vladimir Trebici, Iosif Dézsi, Magdalena Szilaghi) a fost rellefată evidențiindu-se profundele implicații ale acestor variabile în sfera activităților socio-economice și culturale.

De un interes deosebit s-au bucurat comunicările referitoare la evoluții și tendințe demografice în Europa (Octavian Ciulea) și la problemele ce le ridică precizia, coerenta și eroarea în prognoza demografică (Vasile Ghețău).

Întrelată dintr-o creștere economică și evoluția demografică a constituit obiectul unor comunicări și intervenții care au contribuit la unele clarificări, în domeniul teoretic și metodologic oferind totodată material ilustrativ rezultat din analize concrete (Ioan M. Copil, Ioana Bărbulescu, Ioan Oprea, I. Demian, Catalina Szurkos).

Un grup de comunicări a avut ca dominantă atenția acordată de referenți unor aspecte de educație sanitară și unor măsuri sanitar-profilactice legate de supravegherea evoluției proceselor demografice (Mirela Becuș,

Coloman Boga, Eugen Tereanu, Olivia Tanislav, Ioan Mészáros, Ioan Oprea, Iosif Maksai, Remus Palfi, Ioan Tișcă).

Dintre comunicările cu tematică istorico-demografică reținem pe cele referitoare la Tîrgu Mureș (Ioan Moldovan) și la localitățile Singiorgiu de Mureș (Ilarie Opris) și Batoș (I. Maksai, I. Oprea).

După încheierea lucrărilor pe secțiuni, în cadrul unei mese rotunde, a fost dezbatută tema: *Influența factorilor naturali asupra calității evoluției demografice. Combaterea sterilității și infertilității*. Au participat cadre medicale de specialitate, alii invitați cu responsabilități în acest domeniu.

Prin actualitatea tematicii supuse dezbatării, prin nivelul științific al comunicărilor și intervențiilor, simpozionul a prilejuit un util și consistent schimb de opinii într-un domeniu de o însemnatate deosebită, care să contribuie la identificarea celor mai eficiente căi și mijloace de corelare intimă a aspectelor socio-demografice cu cerințele și exigențele dezvoltării social-economice ale jării, ale fiecărui județ.

Pompei Belgiuc, Ioan Jude

DEZVOLTARE TEHNOLOGICĂ ȘI DEZVOLTARE UMANĂ

Dezbateri științifice interdisciplinare, martie-aprilie 1984

În cadrul Laboratorului interdisciplinar de „Ecologie socială și calitatea vieții”, care își desfășoară activitatea sub egida Academiei de Științe Sociale și Politice, au avut loc dezbateri consacrate problematicii privind raporturile complexe dintre dezvoltarea tehnologică și dezvoltarea umană. Prezentăm în continuare cîteva din pozițiile și punctele de vedere exprimate în acest context.

■ Dezvoltarea industrialismului legată de mărirea productivității și maximizarea randamentului, a cerut cu necesitate: diviziunea muncii; standardizarea operațiilor; sincronizarea activităților pe diferite posturi de muncă; centralizarea responsabilităților și comenziilor.

Elementele esențiale ale organizării așa-zisă științifică a producției au fost: — simplificarea extremă a conținutului muncii în care specializarea a redus nevoia de a gîndi, inova și a se angaja în rezolvarea problemelor; — caracterul repetitiv al muncii — care se exprimă prin durata ciclului de operații (introducerea fenomenului monotoniei și al descalificărilor); ritmul impus — prin cerințele randamentului, ale mașinii sau prin înlanțuirea operațiilor; — rigurozitatea

metodelor — eliminarea libertății de planificare și alegere individuală sau în grup a metodelor, operațiilor etc., precum și a responsabilității (alcătineva concepe, planifică și controlează munca); izolare socială — aranjarea mașinilor, posturilor de muncă nu permite comunicarea; — pluralitatea comandanților și dependențelor — maistru, reglor, inginer etc. (acest fapt permite uneori introducerea conflictului sau ambiguității rolului în activitate); — neasigurarea locului de muncă — factor stresant; — remunerarea „stimulativă” — cu cît munca este mai specializată cu atât individul este mai ușor pregătit și remunerarea de calificare este invers proporțională cu nivelul specializării.

Aspectele negative menționate la care se mai pot adăuga o serie de deficiențe ale cadrului material al muncii — echipamente tehnice, amenajarea locului de muncă, ambiitană fizică etc. — au determinat apariția unei contradicții între constringerile civilizației industriale și aspirațiile oamenilor cu o serie de consecințe negative cum ar fi: motivație scăzută pentru muncă, insatisfacție, productivitate redusă în raport cu potențialul uman și alte comportamente

inadecvate — fluctuație, absentism, înținderi de la program.

Consecința esențială a acestel contradicții a fost în fond, așa cum bine arată A. Tofler (1981), dublarea personalității omului: — o fațetă în viața profesională: disciplinat, stăpinit, reținut, ascultător, invățat să amne răspătă, deci total sau parțial refuzat; — o altă fațetă în viața particulară, în timpul liber: să fie hedonist, să renunțe la disciplină, să caute răspătă imediată, să găsească acele elemente de întărire care să ducă la satisfacție pentru a compensa lipsa ei în viața profesională.

O asemenea contradicție se poate constitui în surse importante de stress care să ducă la comportamente deviante, la nevroze și psihoteze. Școala sociotehnică — care a înlocuit modelul tehnicișt, economist cu unul sociotehnic — argumentează că schimbările în munca trebuie să ia în considerare principiile relațiilor umane. Astfel, în locul banilor, susține R.W. Walters și colab. (1975), s-a pus un factor vag al „moraliei”, factor cheie în motivația muncitorului și care poate fi afectat de factorii ambientali, cum ar fi comportamentul șefului față de subordonati.

Fără a nega importanța „relațiilor umane”, acestui nou curent îl se pot reprosa esențial două lucruri: a. a luat munca tot ca un dat imuabil și a încercat să-i pareze consecințele negative (munca depersonalizată) printr-o ameliorare *numai* a relațiilor interpersonale, a climatului muncii; b. ca și punctul de vedere economist, noui curent presupune că motivația este ceva ce i se „întâmplă” muncitorului din „afară” și variațiile în efort pot fi determinate doar de factori externi — deci ceea ce este valabil doar pentru motivația extrinsecă.

Paralel cu aceste schimbări de optică și mai ales odată cu apariția psihologiei inginerești și a ergonomiei s-au făcut mari eforturi de imbunătățire a condițiile umane în procesul muncii prin optimizarea unui număr considerabil de aspecte ale *cadrului material* al muncii (echipamente tehnice, ambianță fizică etc.) corespunzător capacitaților umane. Cu alte cuvinte, a apărut și reversul adaptării omului la mașină, la condițiile fizice de muncă și anume adaptarea mașinilor, a condițiilor fizice la posibilitățile omului.

Acestor cerințe fundamentale ale omului a încercat să răspundă într-un mod mai convenabil un nou curent denumit *job design* care însemnă, în principal, acțiunea de proiectare și organizare a muncii cu accent pe conținutul muncii; deci de data aceasta adaptarea muncii (a conținutului ei) la nevoile superioare ale omului. Această nouă orientare care se referă la largirea și imbogățirea muncii pleacă de la ideea că motivația inter-

nă pentru muncă nu poate fi întărită decât prin caracteristicile intrinseci ale muncii, că trebuințele de perfecționare, dezvoltare ale individului sint satisfăcute în primul rind de conținutul specific al muncii. Prin largirea conținutului muncii se actionează în sensul contrar al acțiunii tayloriste: reunirea activității de pe mai multe posturi de muncă astfel incit crește numărul și varietatea sarcinilor pe care o persoană le execuță. Prin imbogățirea muncii se vizează o largire pe „verticală” a activității: delegarea de atribuții și responsabilități, creșterea gradului de planificare și control a propriei activități, de participare la stabilirea politicilor organizaționale. Astfel, cu cit conținutul muncii este mai variat, mai bogat, implică autonomie, responsabilitate etc. cu atit mai mult oferă omului posibilitatea să se realizeze, să fie motivat pentru muncă și deci să fie mai satisfăcut, mai productiv.

In acest sens au fost elaborate (mai ales în cercetările referitoare la motivație, atitudini, dar și la job design) numeroase modele teoretice, dintre care unele formalizate, menite să stabilească relații între o serie de variabile personale (capacități, motivație, satisfacție etc.), de conținut al muncii (cu număr variabil, între 4 și 10 caracteristici) și de „context” al muncii — diferite variabile sociale, organizaționale.

Deși cercetările în job design se focalizează în principal pe conținutul muncii, această orientare nu poate face abstracție de celelalte variabile — elemente de întărire existente la locul de muncă — care formează „contextul” sau „ambianța” muncii, de exemplu factorii materiali și cei organizaționali.

Aceasta devine mai evident din faptul că rezultatele empirice contradictorii îl au determinat pe mulți cercetători să considere că în relația conținutul muncii, pe de o parte și reacțiile afective, motivaționale, comportamentale ale subiecților, pe de altă, intervine un număr mare de variabile cu caracter *moderator*. De exemplu, pe lângă diferențele interindividuale, apar: stabilirea individuală și în grup a scopurilor activității, a conflictului sau ambiguității rolurilor în muncă, indicatori informaționali sociali, echitatea compensațiilor, participarea la decizii și alte variabile organizaționale.

În această ordine de idei la noi s-au efectuat în 1980—1982 cercetări în care s-au introdus 65 variabile predictoare pentru criteriile de eficiență și satisfacție în muncă. Atât studiile cit și schimbările practice operate în multe locuri industriale au arătat că soluțiile cheie pentru imbunătățirea calității vietii profesionale, a productivității sint largirea și imbogățirea muncii,

îmbunătățirea condițiilor fizice de muncă, schimbările de ameliorare a factorilor organizaționali. În general, efectele pozitive au arătat că aceste schimbări sunt asociate mai frecvent cu răspunsurile motivationale, afective și comportamentale ale muncitorilor, stimulează personalitatea umană în termeni de implicare, realizare, creativitate etc. În cercetare și în practica industrială s-au obținut o serie de rezultate pozitive, dar și multe rezultate contradictorii cu privire la motivație, satisfacție și mai ales cu privire la indicatorii de eficiență. Desigur, aceste contradicții pot avea numeroase explicații. În principal, aceste explicații pot fi împărțite în două categorii: 1. natura fenomenelor studiate și 2. metodologia de investigare.

1. Fenomenele studiate sunt extrem de complexe și diversificate. Cercetările n-au reușit să detecteze exhaustiv variabilele reale și relațiile lor din sistemele sociotaine. Construcțele cu care se operează nu acoperă în întregime această realitate. De exemplu, cercetarea descoperă progresiv noi variabile, noi sensuri ale acelorași variabile și noi relații legate de satisfacerea diferențelor trebuințe ale diversilor indivizi. De asemenea, se observă o serie de ambiguități în ce privește conceptul de conținut al muncii. Până în prezent nu dispunem de o teorie precisă și cuprinzătoare privind dimensiunile muncii, condițiile fizice, ambienta organizațională și extraorganizațională, relațiile dintre aceste categorii de factori, pe de o parte, și dintre aceste variabile și caracteristicile individuale, pe de altă parte. În schimb, dispunem de multe metode teoretice care se caracterizează prin ingustime și lipsă de validitate.

2. În metodologia de investigare se reflectă neajunsurile existente în cadrul conceptual:

a. Deși teoretic ne mișcăm în cadrul conceptualului de sistem, procesul de investigare pare să ignore acest concept. De exemplu, fiecare cercetare se centrează pe un număr limitat de variabile, corespunzător diferențelor modele teoretice, neglijind restul variabilelor. Lista variabilelor cunoscute astăzi

reprezintă suma grupelor de variabile intuite în diferite cercetări.

b. Diversele modele și grupe de variabile sunt cercetate pe subiecti și unități economice diferite prin caracteristicile lor; acest fapt determină lipsa de precizie în compararea rezultatelor și deci în validarea diferențelor variabile. Desigur, datorită diversității condițiilor, rezultatele schimbării situației de muncă nu pot fi pe deplin generalizate, dar investigarea unui set de variabile pe aceleași eșantioane de subiecti ar da posibilitatea să deducem rolul flecării variabile, relațiilor lor și să detectăm acele variabile care sunt responsabile de variațiile constante la diferite eșantioane.

c. Definiția imprecisă a unor construcțe face imposibilă operaționalizarea lor în procesul măsurării; și invers: definirea prea precisă și mai ales acordarea unei înalte încrederi anumitor construcțe poate impiedica sau îngreuna descoperirea unor noi variabile semnificative.

d. Chiar în condițiile obținerii unor rezultate contradictorii, puține cercetări urmăresc efectele de lungă durată a modificărilor introduse în situația de muncă; acest fapt impiedică înțelegerea dinamicii trebuințelor relevanță variabilelor manipulate, efectul schimbării în sine la un moment dat etc.

Toate aceste deficiențe își pun amprenta asupra modalităților de implementare a programelor de schimbare a situației de muncă. Este cunoscut faptul că înșiși procesul implementării programelor de schimbare ridică numeroase probleme: detectarea variabilelor critice, conținutul și ritmul schimbărilor, persoanele implicate în schimbare, structura producției etc. Aceste probleme au la rindul lor profunde consecințe asupra selecției și pregătirii profesionale.

Schimbarea opticii în cercetare și mai ales în practica industrială asupra rolului și „leșirilor” sistemului sociotehnic este însă necesară. Centrarea numai pe scopurile economice nu mai este posibilă.

Stefan Costea

AL XIII-LEA CONGRES MONDIAL AL A.I.S.P. —

Paris, 1985

Al XIII-lea Congres mondial al Asociației Internaționale de Stiință Politică va avea loc în perioada 15—20 iulie 1985 la Paris, având ca temă generală: *Statul în schimbare și interacțiunea sa cu societatea națională și internațională*. Dezbaterea acesteia este organizată pe patru subteme principale, pentru care comitetul de program a stabilit următoarele sesiuni :

Tema generală: *Statul în schimbare și interacțiunea sa cu societarea națională și internațională.*

Sesiuni propuse/organizatori *Subtema I, Statul și guvernământul în noua teorie politică*

Subtema ședinței generale: Reflexii filozofice asupra statului modern

Organizator: B. Parekh (Universitatea din Baroda — India)

Co-organizator: J.W. Moore (Universitatea Concordia, Montreal)

I.1. Bilanț al marilor controverse teoretice asupra statului (2 ședințe)

Organizator: P. Birnbaum (Universitatea din Paris)

Co-organizator: K.-H. Roder (Academia de științe, RDG)

I.2. Moduri de legitimizare a autorității statului (2 ședințe)

Organizator: C. Bay (Universitatea din Toronto)

Co-organizator: Claus Offe (Bielefeld)

I.3. Statul în țările socialiste: Analiză teoretică (2 ședințe)

Organizator: D. Kelley (Universitatea din Arkansas)

Co-organizator: C. Sheremet (Academia de științe din URSS)

I.4. Statul în țările în curs de dezvoltare: Analiză teoretică (2 ședințe)

Organizator: O. Nnoli (Universitatea din Nigeria)

Co-organizator: L.S. Rathore (Universitatea din Jodhpur)

I.5. Statul și conceptul unei noi ordini internaționale (2 ședințe)

Organizator: G. Shakhnazarov (Academia de științe din URSS)

Co-organizator: B. Barber (Universitatea Rutgers)

I.6. Metodologii pentru analiza statului modern (2 ședințe)

Organizator: Y. Dror (Universitatea din Ierusalim)

Co-organizator: R. Ashcraft (Universitatea din California, Los Angeles)

I.7. Teorii marxiste, liberale și conservatoare asupra naturii și funcțiilor guvernământului (2 ședințe)

Organizator: Preston King (Universitatea din New South Wales)

Co-organizator: O. Trăsnea (Academia „Ștefan Gheorghiu” — București)

I.8. Conceptul de stat în noua economie politică (2 ședințe)

Organizator: B. Erey (Universitatea din Zürich)

Co-organizator: C.E. Lindblom (Universitatea Yale)

Sesiuni propuse/organizatori *Subtema II; Structura în schimbare a aparatului guvernamental*

Subtema ședinței generale: Administrația publică comparativă: Stadiul disciplinei

Organizator: J.J. Wiatr (Universitatea din Varșovia)

Co-organizator: C. Alba (Universitatea din Zagreb)

II.1. Birocracia publică și rolul ei în societatea modernă (2 ședințe)

Organizator: A. Spreafico (Universitatea din Florența)

Co-organizator: Inge Perko-Sepurović (Universitatea din Zagreb)

II.2. Schimbări în instituțiile guvernamentale și impactul oamenilor de știință din domeniul social (2 ședințe)

Organizator: C. Weiss (Universitatea Harvard)

Co-organizator: W. Morawski (Universitatea din Varșovia)

Birocracia publică și societățile în curs de dezvoltare (2 ședințe)

Organizator: R. B. Join (Universitatea din Delhi)

Co-organizator: G.O. Donnell (IUPERJ-Brazilia)

II.4. Relații în schimbare între centrul și periferie? (2 ședințe)

Organizator: A. Mabileau (Universitatea din Bordeaux)

Co-organizator: M. Muramatsu (Universitatea din Kyoto)

II.5. Schimbări în instituțiile guvernamentale și modele de interacțiune a sectoarelor public și privat (2 ședințe)

Organizator: J. Hayward (Universitatea din Hull)

Co-organizator: I.P. Olsen (Universitatea din Bergen)

II.6. Valabilitatea electoratelor și controlul partidelor: probleme puse pentru stat (2 ședințe)

Organizator: A. Lancelot (Fundatia națională de științe politice — Paris)

Co-organizator: M. Pedersen (Universitatea din Odense)

Co-organizator: M. Pedersen (Universitatea din Odense)

II.7. Impactul participării cetățenilor și a mișcărilor sociale asupra activităților guvernamentale (2 ședințe)

Organizator: J. Blahosz (Academia cehoslovacă de științe)

Co-organizator: F. Cardoso (Senatul din Brazilia)

II.8. Mass media și statele moderne: problema noii comunicări

Organizator: R. Wildenmann (Universitatea din Mannheim)

Co-organizator: J. Meisel (CRTIC, Canada)

Tema generală: *Statul în schimbare și interacțiunea sa cu societarea națională și internațională.*

Sesiuni propuse/organizatori *Subtema I, Statul și guvernământul în noua teorie politică*

Subtema ședinței generale: *Reflexii filozofice asupra statului modern*

Organizator: B. Parekh (Universitatea din Baroda — India)

Co-organizator: J.W. Moore (Universitatea Concordia, Montreal)

I.1. Bilanț al marilor controverse teoretice asupra statului (2 ședințe)

Organizator: P. Birnbaum (Universitatea din Paris)

Co-organizator: K.-H. Roder (Academia de științe, RDG)

I.2. Moduri de legitimizare a autorității statului (2 ședințe)

Organizator: C. Bay (Universitatea din Toronto)

Co-organizator: Claus Offe (Bielefeld)

I.3. Statul în țările socialiste: Analiză teoretică (2 ședințe)

Organizator: D. Kelley (Universitatea din Arkansas)

Co-organizator: C. Sheremet (Academia de științe din URSS)

I.4. Statul în țările în curs de dezvoltare: Analiză teoretică (2 ședințe)

Organizator: O. Nnoli (Universitatea din Nigeria)

Co-organizator: L.S. Rathore (Universitatea din Jodhpur)

I.5. Statul și conceptualul unei noi ordini internaționale (2 ședințe)

Organizator: G. Shakhnazarov (Academia de științe din URSS)

Co-organizator: B. Barber (Universitatea Rutgers)

I.6. Metodologii pentru analiza statului modern (2 ședințe)

Organizator: Y. Dror (Universitatea din Ierusalim)

Co-organizator: R. Ashcraft (Universitatea din California, Los Angeles)

I.7. Teorii marxiste, liberale și conservatoare asupra naturii și funcțiilor guvernămintului (2 ședințe)

Organizator: Preston King (Universitatea din New South Wales)

Co-organizator: O. Trăsnea (Academia „Stefan Gheorghiu” — București)

I.8. Conceptul de stat în noua economie politică (2 ședințe)

Organizator: B. Erey (Universitatea din Zürich)

Co-organizator: C.E. Lindblom (Universitatea Yale)

Sesiuni propuse/organizatori Subtema II; Structura în schimbare a aparatului guvernamental

Subtema ședinței generale: Administrația publică comparativă: Stadiul disciplinei

Organizator: J.J. Wiatr (Universitatea din Varsòvia)

Co-organizator: C. Alba (Universitatea din Zagreb)

II.1. Birocracia publică și rolul ei în societatea modernă (2 ședințe)

Organizator: A. Spreafico (Universitatea din Florența)

Co-organizator: Inge Perko-Sepurović (Universitatea din Zagreb)

II.2. Schimbări în instituțiile guvernamentale și impactul oamenilor de știință din domeniul social (2 ședințe)

Organizator: C. Weiss (Universitatea Harvard)

Co-organizator: W. Morawski (Universitatea din Varsòvia)

II.3. Birocracia publică și societățile în curs de dezvoltare (2 ședințe)

Organizator: R. B. Join (Universitatea din Delhi)

Co-organizator: G.O. Donnell (IUP-ERJ-Brazilia)

II.4. Relații în schimbare între centru și periferie? (2 ședințe)

Organizator: A. Mabileau (Universitatea din Bordeaux)

Co-organizator: M. Muramatsu (Universitatea din Kyoto)

II.5. Schimbări în instituțiile guvernamentale și modele de interacțiune a sectoarelor public și privat (2 ședințe)

Organizator: J. Hayward (Universitatea din Hull)

Co-organizator: I.P. Olsen (Universitatea din Bergen)

II.6. Valabilitatea electoratelor și controlul partidelor: probleme puse pentru stat (2 ședințe)

Organizator: A. Lancelot (Fundația națională de științe politice — Paris)

Co-organizator: M. Pedersen (Universitatea din Odense)

Co-organizator: M. Pedersen (Universitatea din Odense)

II.7. Impactul participării cetățenilor și a mișcărilor sociale asupra activităților guvernamentale (2 ședințe)

Organizator: J. Blahosz (Academia cehoslovacă de științe)

Co-organizator: F. Cardoso (Senatul din Brazilia)

II.8. Mass media și statele moderne: problema noii comunicări

Organizator: R. Wildenmann (Universitatea din Mannheim)

Co-organizator: J. Meisel (CRTIC, Canada)

- Secțiuni propuse organizatori Subtema III. Politica publică comparativă și acțiunile guvernamentale**
- Subtema ședinței generale: Studii de politică comparativă. Statul artei
- Organizator: J. Leca (Fundația națională de științe politice)
- Co-organizator: A. Heidenheimer (Universitatea Washington, St. Louis)
- III.1. Structuri guvernamentale și dinamice dezvoltării publice (2 ședințe)
- Organizator: S.S. Nagel (Universitatea din Illinois-Urbana)
- Co-organizator: R. Rose (Universitatea din Strathclyde)
- III.2. Planificarea și limitele reglementării guvernamentale (2 ședințe)
- Organizator: J.C. Thoenig (UNSEAD, Fontainbleau)
- Co-organizator: H. van Gunsteren (Universitatea din Leiden)
- III.3. Implementarea politicii și evaluarea politiciei (2 ședințe)
- Organizator: Renate Mayntz (Universitatea din Cologne)
- Co-organizator: J.A.M. Maarse (Colegiul tehnic din Twente)
- III.4. Procesul legislației extinse și sfera sa de cuprindere (2 ședințe)
- Organizator: P. Gerlich (Universitatea din Viena)
- Co-organizator: E. Damgaard (Universitatea din Aarhus)
- III.5. Statul prosperității în perspectivă (2 ședințe)
- Organizator: P. Flora (Universitatea din Mannheim)
- Co-organizator: D. Tarschys (Universitatea din Uppsala)
- III.6. Modele ale alocării publice (2 ședințe)
- Organizator: D. Anckar (Academia Abo-Nigeria)
- Co-organizator: A. Bodnar (Universitatea din Varșovia)
- I.7. Actorii internaționali și politica internă (2 ședințe)
- Organizator: F. Burlatsky (Academia de științe din URSS)
- Co-organizator: R.N. Trivedi (Universitatea Ranchi-India)
- III.8. Metodologia studiului politicii publice comparative (2 ședințe)
- Organizator: E. Ostrom (Universitatea Indiana)
- Co-organizator: A. Wildawsky (Universitatea din California, Berkeley)
- III.9. Politici sociale comparative (2 ședințe)
- Organizator: M. Semov (Academia bulgară de științe)
- Co-organizator: H. Hecto (Universitatea Harvard)
- Secțiuni propuse/organizatori Subtema IV: Probleme globale: provocări pentru stat**
- Subtema ședinței generale: Statul între sub-naționalism și internaționalism
- Organizator: K.J. Holsti (Universitatea din Columbia britanică)
- Co-organizator: M. Merle (Fundația națională de științe politice — Paris)
- IV.1. Cerințe pentru pace globală și securitate: Controlul armelor, dezarmare și norme de conduită (3 ședințe)
- Organizator: M. Schmidt (Institutul pentru politică internațională și economie, Berlin)
- Co-organizator: P. Hassner (Fundația națională de științe politice — Paris)
- IV.2. Probleme de management în transformarea globală: schimbarea socială în societatea internațională (2 ședințe)
- Organizator: D. Senghaas (Universitatea din Bremen)
- Co-organizator: K. Mushakoji (Universitatea U.N., Tokyo)
- IV.3. Statul și integrarea internațională: potențialul și limitele cooperării regionale (2 ședințe)
- Organizator: C. Ake (Universitatea din Port Harcourt, Nigeria)
- Co-organizator: J.K. de Vree (Institutul Europa, Utrecht)
- IV.4. Neutralizarea și alte strategii de securitate pentru statele nonnucleare (2 ședințe)
- Organizator: J. Wanandi (Institutul indonezian pentru probleme internaționale)
- Co-organizator: R. Vayrynen (Universitatea din Helsinki)
- IV.5. Conflictul privind resursele naturale și sferele de influență: reapare geopolitică? (2 ședințe)
- Organizator: T. Szentes (Universitatea din Budapesta)
- Co-organizator: B. Buzan (Universitatea din Warwick)
- IV.6. Noi forme ale crizei managementului (2 ședințe)
- Organizator: G. Winham (Universitatea din Dolhousie)
- Co-organizator: V. Petrovsky (Academia de științe din URSS)
- IV.7. Criza economică globală și politica statului: probleme de autonomie, dependență și colaborare (2 ședințe)
- Organizator: H. Jaguaribe (INPOLIS, Rio de Janeiro)
- Co-organizator: S. Strange (LSE, Londra)